

A Study of Coaching Supervision Components for School Supervisors

Thaweewat Nasok^{1*} Akkaluck Pheasa² and Boonmee Koboorn²

¹ Master of Education, Educational Administration and Development, Faculty of Education,
Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand

² Educational Administration and Development Program, Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: thaweewat.na67@snru.ac.th

ABSTRACT

This research aimed to investigate the components of coaching supervision for school supervisors, which is part of a larger research project entitled “The Development of a Coaching Supervision Program for Supervisors in Opportunity Expansion Schools” under the Mukdahan Primary Educational Service Area Office. This exploratory study was conducted in two phases. Phase 1 involved synthesizing the components of coaching supervision for school supervisors from nine relevant documents and research studies, using a document synthesis form as the research instrument. The statistical methods employed for data analysis included frequency and percentage. Phase 2 focused on assessing the appropriateness of the identified coaching supervision components, conducted by five experts selected through purposive sampling. The research instrument used in this phase was a five-point rating scale questionnaire, and the data were analyzed using mean and standard deviation. The findings revealed that: 1) the coaching supervision components for school supervisors comprised three main components: (1) pre-supervision preparation, consisting of five behavioral indicators; (1) supervision implementation, consisting of four behavioral indicators; and (3) supervision evaluation and follow-up, consisting of two behavioral indicators; 2) the results of the appropriateness assessment indicated that the overall level of appropriateness was at the highest level. When examined by individual components, all components were also rated at the highest level. Based on the mean scores, the components were ranked in descending order as follows: supervision evaluation and follow-up, pre-supervision preparation, and supervision implementation.

Keywords: Supervisor, Coaching Supervision, School Supervision

การศึกษาองค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน

ทวีวัชร นาโสภ^{1*} เอกลักษณ์ เพียสา² และ บุญมี ก่อบุญ²

¹ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ประเทศไทย

² สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: thaweewat.na67@snru.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่องการพัฒนาโปแกรมการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศในโรงเรียนจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวน 9 แหล่ง เครื่องมือได้แก่แบบสังเคราะห์เอกสาร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาความถี่และร้อยละ ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การเตรียมการก่อนการนิเทศ มี 5 พฤติกรรมบ่งชี้ (2) การดำเนินการนิเทศ มี 4 พฤติกรรมบ่งชี้ (3) การประเมินและติดตามผลการนิเทศ มี 2 พฤติกรรมบ่งชี้ 2) ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกองค์ประกอบ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การประเมินและติดตามผลการนิเทศ การเตรียมการก่อนการนิเทศ และการดำเนินการนิเทศ ตามลำดับ

คำสำคัญ: ผู้นิเทศ, การนิเทศแบบชี้แนะ, การนิเทศในโรงเรียน

© 2025 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม โดยมุ่งสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง การจัดการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว มีเป้าหมายเพื่อพัฒนานุชนให้มีความสมบูรณ์รอบด้าน สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข บนพื้นฐานของคุณธรรมและวัฒนธรรมอันดีงาม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) จากหลักการดังกล่าว การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นต้องอาศัยกลไกที่สำคัญคือ “กระบวนการนิเทศการศึกษา” ซึ่งเป็นกระบวนการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาให้ครูและผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการหลักสูตร และการพัฒนาวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ (เอกรัฐ บุญเพ็ญ และ พระมหาไกรวรรณ ชินทตโตโย, 2566) ทั้งนี้ การนิเทศที่เป็นระบบและต่อเนื่องจะช่วยยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยครูและผู้บริหารควรตระหนักถึงบทบาทในการบริหารทรัพยากรทางการศึกษาให้เกิดคุณค่าสูงสุด เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพตามมาตรฐานการศึกษา (ฉวีวรรณ คำสี, 2560)

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมในศตวรรษที่ 21 ทำให้การศึกษาไทยต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทใหม่ ทั้งด้านเทคโนโลยี นวัตกรรม และแนวทางการเรียนรู้ของผู้เรียนยุคดิจิทัล การนิเทศการศึกษาจึงมีบทบาท

สำคัญในการชี้แนะและพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาชาติและความต้องการของผู้เรียน (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2564) กระบวนการนิเทศที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ครูได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ มีโอกาสพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง และสามารถปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของตน ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน (วัชรรา เล่าเรียนดี, 2553) ซึ่งยังสอดคล้องกับ มาลินี บุญยรัตพันธุ์ (2559) ที่กล่าวว่าการนิเทศเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของนโยบายและหลักสูตร อีกทั้งยังส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน

ในปัจจุบันการนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching) ได้รับการยอมรับว่าเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถพัฒนาสมรรถนะ การสอนของครูได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ (Coach) และผู้รับการนิเทศ (Coachee) ผ่านกระบวนการชี้แนะ การให้ข้อเสนอแนะ และการสะท้อนผลการปฏิบัติงาน เพื่อส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในขณะปฏิบัติจริง (ธนา ฤทธิวรรณ และ ขวลิท ชูกำแพง, 2562) อาภรณ์ ภู่วิทยพันธ์ (2550) อธิบายเพิ่มเติมว่าการนิเทศแบบชี้แนะเป็นกระบวนการที่หัวหน้างานถ่ายทอดความรู้และแนวทางการปฏิบัติงานอย่างถูกต้อง เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถดำเนินงานได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร จากการดำเนินงานด้านการนิเทศการสอนในหลายสถานศึกษา พบว่ายังมีข้อจำกัดในด้านรูปแบบ วิธีการ และทักษะการนิเทศของผู้บริหาร หรือศึกษานิเทศก์ ส่งผลให้การนิเทศยังไม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการของครูและไม่เกิดการพัฒนาคุณภาพการเรียน การสอนได้อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น การนำกระบวนการนิเทศแบบชี้แนะมาใช้ในการพัฒนาครู จึงเป็นแนวทางที่มีความสำคัญ และจำเป็น เพื่อส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้เชิงรุก พัฒนาทักษะการสอน และยกระดับคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน

จากข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การนิเทศแบบชี้แนะ เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา เนื่องจากช่วยส่งเสริมและยกระดับศักยภาพของครูให้มีความรู้ ทักษะ และความเข้าใจที่ทันสมัยในการจัดการ เรียนรู้ อีกทั้งยังเป็นกลไกในการสร้างขวัญและกำลังใจ ส่งผลให้ครูเกิดการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนำไปสู่การยกระดับมาตรฐานทางการศึกษาในสถานศึกษา นอกจากนี้ การนิเทศแบบชี้แนะยังเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความรู้ เจตคติที่ดี และความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศ ในโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์และสังเคราะห์องค์ประกอบที่เหมาะสม อันจะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำคัญสำหรับผู้นิเทศ ผู้อำนวยการโรงเรียนและผู้บริหารการศึกษา ในการนำไปใช้วางแผนและพัฒนาระบบการนิเทศในโรงเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเชิงสำรวจ (Survey research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน

1.1 แหล่งข้อมูล

ผู้วิจัยสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน จากเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศแบบชี้แนะ จำนวน 9 แหล่ง ได้แก่ อวยชัย สุขณะล้ำ (2559), ทิพากร กิ่งมิ่งแฮ (2560), ธนา ฤทธิวรรณ และ ขวลิท ชูกำแพง (2562), สมหวัง พันธะลี (2562), พวงอ้อย ไชยดี (2564), วิทวัส นามำรุ่ง (2564), ณัฐพงษ์ สีนานา (2564), วชิรดา วรธาดาสวัสดิ์ (2566) Mink, O.G., Owen, K.Q. and Mink, B.P.(1993)

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสังเคราะห์เอกสาร เพื่อใช้สังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน

1.3 เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในแบบชี้แนะ นำมาสังเคราะห์ด้วยแบบสังเคราะห์องค์ประกอบ สรุปความหมายและกำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบ เพื่อนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแบบสอบถาม

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการสังเคราะห์องค์ประกอบ การนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน มาวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยที่ศึกษา สังเคราะห์องค์ประกอบลงในตารางเพื่อสร้างข้อสรุป กำหนดองค์ประกอบ นิยามเชิงปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบ จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ และพิจารณาเฉพาะองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 หรือคิดเป็นร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมด เพื่อกำหนดองค์ประกอบที่ใช้ในการศึกษา

2. ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน

2.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ได้แก่ 1) อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกทางการศึกษา มีตำแหน่งทางวิชาการผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน 2) ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน 3) ศึกษาพิเศษ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน 4) ผู้อำนวยการโรงเรียน มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน 5) ครู ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปทางการศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 1 คน เพื่อทำการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ลักษณะเครื่องมือ แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน ซึ่งเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยอ้างอิงเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวทางของ บุญชม ศรีสะอาด (2560) ซึ่งกำหนดช่วงคะแนนไว้ 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

2) การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้จัดทำแบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน โดยอาศัยผลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนที่ 1 เพื่อนำมาร่างเป็นแบบสอบถาม จากนั้นได้นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความชัดเจนของภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหา ก่อนปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

2.3 เก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน และนำแบบประเมินที่ได้รับคืน มาวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

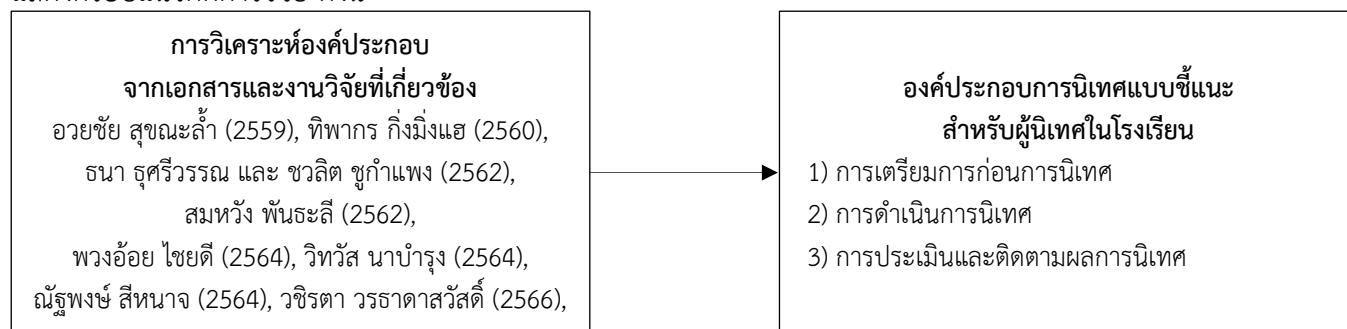
2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบ โดยการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำค่าเฉลี่ยไปแปลความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประยุกต์ตามแนวทางของบุญชม ศรีสะอาด (2560) การประเมินโดยเลือกองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมมาก หรือมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป เพื่อให้ได้องค์ประกอบองค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศในโรงเรียนโดยมีเกณฑ์แปลผลคะแนนดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง องค์ประกอบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบแนวคิดการวิจัยจาก อวยชัย สุขณะล้ำ (2559), ทิพากร กิ่งมิ่งแอ (2560), ธนา ฐศรวิวรรณ และ ขวลิท ชูกำแพง (2562), สมหวัง พันธะลี (2562), พวงอ้อย ไชยดี (2564), วิทวัส นามำรุง (2564), ณัฐพงษ์ สีหนาจ (2564), วชิรดา วรธาดาสวัสดิ์ (2566) Mink, Owen & Mink (1993) ดังภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการศึกษาองค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน

การสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศแบบชี้แนะ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาจัดทำตารางสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ เพื่อกำหนดองค์ประกอบของการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียนสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 1

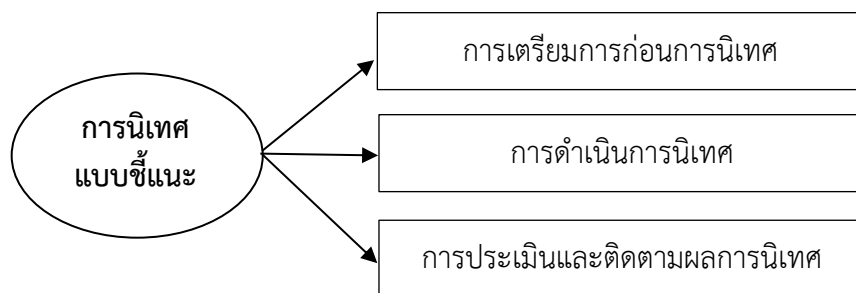
ตารางที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศภายในแบบชี้แนะ

องค์ประกอบ การนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching)	อวยชัย สุขณะล้ำ (2559)	ทิพากร กิ่งมิ่งแอ (2560)	ธนา ฐศรวิวรรณ และ ขวลิท ชูกำแพง (2562)	สมหวัง พันธะลี (2562)	พวงอ้อย ไชยดี (2564)	วิทวัส นามำรุง (2564)	ณัฐพงษ์ สีหนาจ (2564)	วชิรดา วรธาดาสวัสดิ์ (2566)	Mink and others (1993)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือกศึกษา
1. การดำเนินการนิเทศ										9	100	✓
การลงมือปฏิบัติงานชี้แนะ	✓											
การดำเนินการนิเทศแบบชี้แนะ		✓										
การดำเนินการชี้แนะ (Coaching)			✓	✓				✓				
การดำเนินการการนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching)					✓							
การปฏิบัติตามแผนการชี้แนะ						✓						
การนิเทศแบบชี้แนะ							✓					
การฝึกปฏิบัติการชี้แนะ									✓			

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศภายในแบบชี้แนะ (ต่อ)

องค์ประกอบ การนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching)	อวยชัย สุขณะล้ำ (2559)	ทิพากร กิ่งมิ่งแฮ (2560)	ธนา อัครีวรรณ และ ขวลิติ ชูกำแหง (2562)	สมหวัง พันละลี (2562)	พวงอ้อย ไชยทองดี (2564)	วิหิตส์ นาน้ำรุ่ง (2564)	ณัฐพงษ์ สีหนาม (2564)	วิจิตรดา วรรณาสวัสดิ์ (2566)	Mink and others (1993)	ความถี่	ร้อยละ	องค์ประกอบที่เลือกศึกษา
2. การประเมินและติดตามผลการนิเทศ										8	88.89	✓
การตรวจสอบ ติดตามผลการชี้แนะ	✓											
การสรุปผลการนิเทศแบบชี้แนะ		✓										
การสรุปผลการชี้แนะ				✓								
การประเมินและติดตามผลการนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching)					✓							
การประเมินและติดตามผล						✓						
การประเมินผลการนิเทศแบบชี้แนะ							✓					
การดำเนินการหลังการชี้แนะ (Post-Coaching)								✓				
การประเมินและติดตามผลการชี้แนะ									✓			
3. การวางแผนการนิเทศแบบชี้แนะ										3	33.33	
การวางแผนสอนงานชี้แนะ	✓											
การวางแผนการชี้แนะ						✓						
การวางแผนการนิเทศแบบชี้แนะ							✓					
4. การเตรียมการก่อนการนิเทศ										8	88.89	✓
การเตรียมการก่อนการชี้แนะ		✓		✓		✓						
การเตรียมความพร้อมก่อนการชี้แนะ (pre Coaching)			✓									
การเตรียมการก่อนการนิเทศแบบชี้แนะ (Coaching)					✓		✓					
การดำเนินการก่อนการชี้แนะ (Pre-Coaching)								✓				
การเตรียมการ									✓			
5. การสร้างสัมพันธภาพที่ดี	✓									1	11.11	
6. การทบทวนหลังการปฏิบัติการชี้แนะ	✓									1	11.11	
7. การกำหนดเป้าหมายการนิเทศแบบชี้แนะ										2	22.22	
การกำหนดเป้าหมายการชี้แนะ				✓								
การกำหนดเป้าหมายและแผนการดำเนินงานการนิเทศแบบชี้แนะ					✓							
8. การทบทวน			✓							1	11.11	
9. การสะท้อนผล (Reflection)			✓							1	11.11	
10. การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล							✓			1	11.11	
11. การนำเสนอสมรรถภาพ									✓	1	11.11	
12. การให้ข้อมูลย้อนกลับ									✓	1	11.11	
รวม	5	3	4	4	4	4	5	3	5			

จากตาราง 1 ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 5 หรือคิดเป็นร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมด พบว่า องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ การเตรียมการก่อนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศ และการประเมินและติดตามผลการนิเทศ ซึ่งสามารถสรุปความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในโมเดลการวัดการนิเทศแบบชี้แนะได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โมเดลการวัดการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศโรงเรียน

จากภาพที่ 2 โมเดลการวัดการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศโรงเรียน ผู้วิจัยได้นำองค์ประกอบทั้งสามไปกำหนดนิยามเชิงทฤษฎีและพฤติกรรมบ่งชี้ของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

การนิเทศแบบชี้แนะ หมายถึง กระบวนการที่โรงเรียนดำเนินการเพื่อกำกับ ติดตาม และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู โดยเน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ความไว้วางใจ และบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน โดยเริ่มตั้งแต่การเตรียมการนิเทศ การสร้างทีมงานคุณภาพ การกำหนดเป้าหมายร่วมกัน การสำรวจปัญหาและความต้องการ ตลอดจนการจัดทำข้อมูลและเครื่องมือประกอบการนิเทศ ขั้นตอนการดำเนินงานจะมีการประชุมสร้างความเข้าใจ การสังเกตการสอน การสะท้อนผลและการต่อยอดประสบการณ์เพื่อให้ครูได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ขั้นตอนหลังการนิเทศมีการประเมิน สรุป และอภิปรายผลเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องกับเป้าหมาย พร้อมทั้งนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาและสร้างแรงบันดาลใจให้ครู สามารถพัฒนาตนเองและยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน ซึ่งมีองค์ประกอบ 3 ประการ ได้แก่ การเตรียมการก่อนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศ และการประเมินและติดตามผลการนิเทศ โดยแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การเตรียมการก่อนการนิเทศ หมายถึง ระบบการเตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศที่ผู้บริหารและทีมงานกำหนดขึ้นอย่างเป็นขั้นตอน โดยครอบคลุมการจัดตั้งทีมงานคุณภาพ การกำหนดเป้าหมายร่วม การศึกษาปัญหาและความต้องการ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ ตลอดจนการพัฒนาเครื่องมือและแผนการนิเทศ เพื่อให้กระบวนการนิเทศดำเนินไปอย่างมีทิศทาง มีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของครูและสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 พฤติกรรมบ่งชี้ได้แก่ (1) การสร้างทีมงานคุณภาพ หมายถึง การพัฒนาและรวมกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่หลากหลาย มาทำงานร่วมกันภายใต้ระบบที่ส่งเสริมความร่วมมือ การสื่อสาร และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (2) การกำหนดเป้าหมายการนิเทศ หมายถึง กระบวนการที่ผู้นิเทศและครูร่วมกันกำหนดวัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานนิเทศ โดยคำนึงถึงบริบทโรงเรียน ความต้องการของครู เพื่อให้เกิดเป้าหมายที่ชัดเจนและนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ (3) การศึกษาปัญหาและความต้องการ หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สภาพจริง และระบุปัญหา ตลอดจนการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ ทั้งของครู ผู้เรียน และโรงเรียน เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ (4) การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน หมายถึง การจัดเก็บจัดระบบ และปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น ครู ผู้เรียน และงานวิชาการ ให้ครบถ้วน ถูกต้อง และทันสมัย เพื่อใช้ในการตัดสินใจ (5) การจัดทำเครื่องมือการนิเทศและแผนการนิเทศ หมายถึง การออกแบบและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศ ตลอดจนการวางแผนการดำเนินงานนิเทศให้มีความชัดเจน ครอบคลุม

2) การดำเนินการนิเทศ หมายถึง ระบบการปฏิบัติระหว่างการนิเทศ โดยผู้นิเทศมีการประชุมสร้างความเข้าใจ การสังเกตการสอน การสะท้อนผล และการต่อยอดประสบการณ์ เพื่อกระตุ้นให้ครูสามารถพัฒนาตนเอง ปรับปรุงการสอน และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในงานจริงได้ ประกอบด้วย 4 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ (1) การประชุมสร้างความเข้าใจก่อนการสังเกตการสอน หมายถึง การประชุมหารือร่วมกันเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการ และประเด็นที่จะสังเกต โดยคำนึงถึงบรรยากาศที่เปิดเผยและเคารพซึ่งกันและกัน (2) การสังเกตการสอน หมายถึง การที่ผู้นิเทศเข้าห้องเรียนเพื่อตรวจสอบการสอนของครู โดยเก็บข้อมูลอย่างมีระบบและเป็นกลาง เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพการสอน (3) การสะท้อนผลการนิเทศ หมายถึง การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูหลังการสังเกต โดยมุ่งชี้แนะ วิเคราะห์ และกระตุ้นให้ครู

ปรับปรุงการสอน (4) การต่อยอดประสบการณ์ หมายถึง การช่วยให้ครูนำนวัตกรรม ความรู้ หรือประสบการณ์ใหม่ ๆ ไปปรับใช้ในการสอน เพื่อแก้ปัญหาเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

3) การประเมินและติดตามผลการนิเทศ หมายถึง ระบบการตรวจสอบและสรุปผลของ การนิเทศ โดยมุ่งเน้น การประเมินความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด พร้อมทั้งมีการอภิปรายผลเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และใช้เป็นแนวทาง พัฒนาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ (1) การประเมินและสรุปผลการนิเทศ หมายถึง การตรวจสอบ วิเคราะห์ และสรุปผลการดำเนินงานนิเทศให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ วางไว้ พร้อมข้อเสนอแนะ เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู (2) การอภิปรายผลการนิเทศ หมายถึง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น อย่างมีส่วนร่วมระหว่างผู้นิเทศและครู เพื่อสะท้อนผลและหาแนวทางพัฒนาร่วมกัน

ผู้วิจัยได้กำหนดองค์ประกอบนิยามเชิงปฏิบัติการและพฤติกรรมบ่งชี้ และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมิน ความเหมาะสมในขั้นตอนต่อไป

2. ผลการประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน

ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน และได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 การประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน

องค์ประกอบ	ความเหมาะสม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การเตรียมการก่อนการนิเทศ	4.76	0.32	มากที่สุด
1.1 การสร้างทีมงานคุณภาพ	4.80	0.44	มากที่สุด
1.2 การกำหนดเป้าหมายการนิเทศ	4.80	0.44	มากที่สุด
1.3 การศึกษาปัญหาและความต้องการ	4.80	0.44	มากที่สุด
1.4 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียน	4.60	0.54	มากที่สุด
1.5 การจัดทำเครื่องมือการนิเทศและแผนการนิเทศ	4.80	0.44	มากที่สุด
2. การดำเนินการนิเทศ	4.75	0.30	มากที่สุด
2.1 การประชุมสร้างความเข้าใจก่อนการสังเกตการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
2.2 การสังเกตการสอน	4.80	0.44	มากที่สุด
2.3 การสะท้อนผลการนิเทศ	4.80	0.44	มากที่สุด
2.4 การต่อยอดประสบการณ์	4.40	0.54	มาก
3. การประเมินและติดตามผลการนิเทศ	4.90	0.22	มากที่สุด
3.1 การประเมินและสรุปผลการนิเทศ	4.80	0.44	มากที่สุด
3.2 การอภิปรายผลการนิเทศ	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.80	0.28	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศใน โรงเรียน มีความเหมาะสมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.80, S.D. = 0.28) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การประเมินและติดตามผลการนิเทศ ($\bar{X}$ = 4.90, S.D. = 0.22) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การดำเนินการนิเทศ ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.30) ตามลำดับ

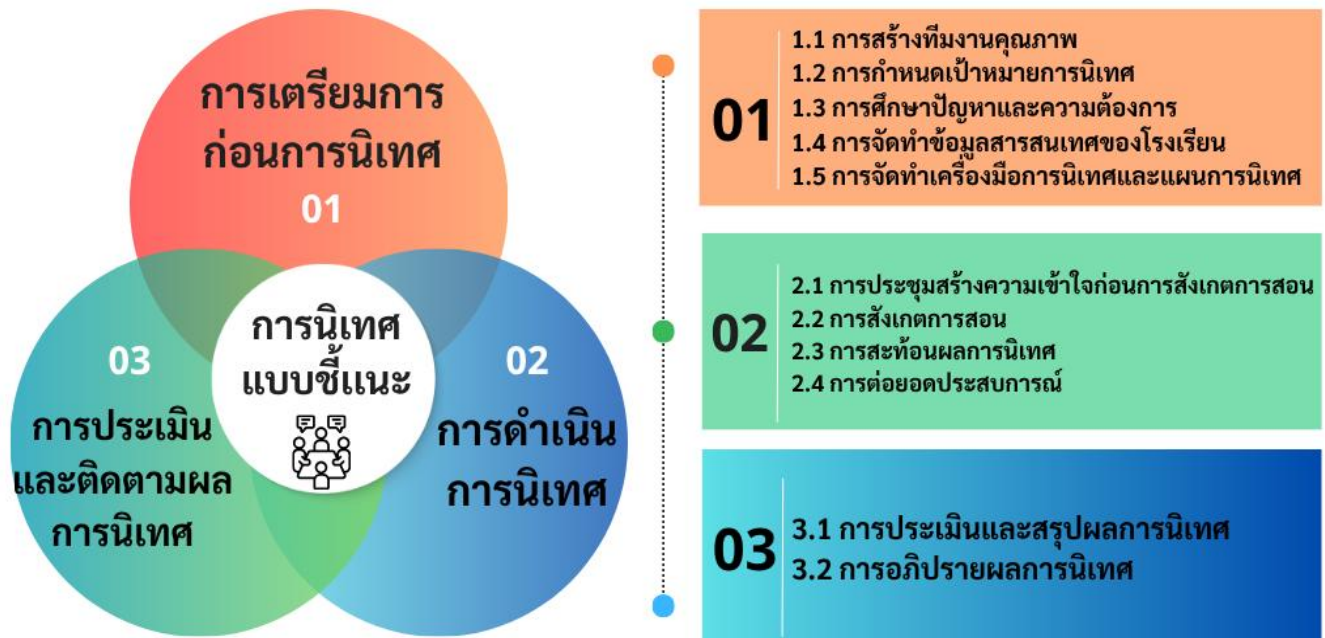
อภิปรายผล

ผลการศึกษารองคประกอบของการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน พบว่า มีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเตรียมการก่อนการนิเทศ 2) การดำเนินการนิเทศ และ 3) การประเมินและติดตามผลการนิเทศ โดยผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน พบว่า องค์ประกอบ การประเมินและติดตามผลการนิเทศมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และองค์ประกอบการดำเนินการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำที่สุด ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าเหตุที่การประเมินและติดตามผล มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดเนื่องจากเป็นขั้นตอนสำคัญที่ช่วยสะท้อนผลลัพธ์ของกระบวนการนิเทศว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อีกทั้งยังช่วยให้ผู้นิเทศทราบถึงความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงของผู้รับการนิเทศ ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการจัดการเรียนรู้ ตลอดจนสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงแนวทางวางแผนการนิเทศให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในรอบถัดไป นอกจากนี้การติดตามผลอย่างต่อเนื่องยังเป็นปัจจัยที่ช่วยสร้างแรงจูงใจและความมั่นใจให้แก่ผู้รับการนิเทศ เนื่องจากการได้รับข้อเสนอแนะอย่างชัดเจนช่วยให้ผู้รับการนิเทศเห็นจุดแข็ง และจุดที่ควรพัฒนา เพื่อนำไปปรับปรุงการปฏิบัติงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติ บุญปรุง (2560) ที่ระบุว่า การประเมินและติดตามผลเป็นกระบวนการสำคัญในการตรวจสอบ วิเคราะห์ และสะท้อนผลการดำเนินงานนิเทศ อย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเหตุที่องค์ประกอบ การดำเนินการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับต่ำที่สุด

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า องค์ประกอบด้านการดำเนินการนิเทศเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำที่สุด อาจเนื่องจากเป็นกระบวนการที่ต้องปรับให้สอดคล้องกับบริบทของผู้นิเทศและโรงเรียน จึงมีระดับความชัดเจนของมาตรฐานการปฏิบัติค่อนข้างจำกัด อีกทั้งขั้นตอนดังกล่าวมีความซับซ้อนและต้องอาศัยทักษะเฉพาะของผู้นิเทศ ในการสื่อสาร การให้คำแนะนำ และการปฏิบัติงาน ส่งผลให้คุณภาพการดำเนินงานมีความหลากหลายตามความสามารถของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ผลของการดำเนินการนิเทศมักสะท้อนในลักษณะเชิงกระบวนการมากกว่าผลลัพธ์ที่ปรากฏอย่างชัดเจน จึงอาจทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบนี้อยู่ในระดับต่ำกว่าด้านอื่น ซึ่งสอดคล้องกับทิพากร กิ่งมิ่งแย (2560) ที่อธิบายว่า การดำเนินการนิเทศเป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศต้องปฏิบัติงานร่วมกับผู้รับการนิเทศอย่างใกล้ชิด เพื่อส่งเสริมการนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นกระบวนการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการเรียนรู้จากสถานการณ์จริง การอธิบายดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยในครั้งนี้ที่พบว่า แม้ขั้นตอนการดำเนินการนิเทศจะมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับองค์ประกอบอื่น แต่ยังคงอยู่ในระดับสูงมาก สะท้อนให้เห็นว่าองค์ประกอบทั้งสามด้านของการนิเทศแบบชี้แนะมีความครบถ้วนและเอื้อต่อการพัฒนาผู้รับการนิเทศ โดยเฉพาะด้านการประเมินและติดตามผล ซึ่งทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้รับการนิเทศ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาในภาพรวมอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยทำให้ได้ทราบองค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ สำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน มีขั้นตอนในการวิจัย ได้แก่ การศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยใช้วิธีการสังเคราะห์เชิงเนื้อหา ทำให้ได้องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การเตรียมการก่อนการนิเทศ 2) การดำเนินการนิเทศ และ 3) การประเมินและติดตามผล การนิเทศ สามารถอธิบายได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 3 องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน
ที่มา: จากการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาองค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน พบว่า องค์ประกอบการนิเทศแบบชี้แนะ มี 3 องค์ประกอบ 11 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) การเตรียมการก่อนการนิเทศ มี 5 พฤติกรรมบ่งชี้ 2) การดำเนินการนิเทศ ประกอบด้วย 4 พฤติกรรมบ่งชี้ 3) การประเมินและติดตามผลการนิเทศ ประกอบด้วย 2 พฤติกรรมบ่งชี้ ผลการประเมินองค์ประกอบ ทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ การประเมินและติดตามผลการนิเทศ ($\bar{X}$ = 4.90, S.D. = 0.22) และองค์ประกอบที่มีความเหมาะสมน้อยที่สุด ได้แก่ การดำเนินการนิเทศ ($\bar{X}$ = 4.75, S.D. = 0.30)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบทั้งสามด้านของการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำองค์ประกอบดังกล่าวไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและจัดทำเครื่องมือทางการนิเทศ เพื่อใช้ในการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานนิเทศอย่างเป็นระบบ อันจะช่วยให้การนิเทศเกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายขององค์กรทางการศึกษา

1.2 เนื่องจากองค์ประกอบด้านการประเมินและติดตามผลการนิเทศเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญสูงสุด ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศจึงควรให้ความสำคัญในการดำเนินการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยจัดให้มีกระบวนการประเมิน

ที่ชัดเจน มีเกณฑ์ การติดตามผลที่เป็นรูปธรรม และใช้ผลการประเมินเป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาและปรับปรุง กระบวนการนิเทศให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษายืนยันองค์ประกอบ (Confirmatory Factor Analysis: CFA) เพื่อพิสูจน์ความสอดคล้องของโมเดลองค์ประกอบและพฤติกรรมบ่งชี้ที่

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงพัฒนาเกี่ยวกับการฝึกอบรมหรือจัดทำโปรแกรมการนิเทศแบบชี้แนะสำหรับผู้นิเทศในโรงเรียนเพื่อส่งเสริมทักษะ ความรู้ และเจตคติของผู้นิเทศให้สามารถปฏิบัติงานนิเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปใช้จริงในบริบทของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กิตติ บุญปรุง. (2560). การพัฒนาแนวทางการนิเทศแบบสอนแนะสำหรับครูคณิตศาสตร์ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ฉวีวรรณ คำสี. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษากับสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอกบินทร์บุรี จังหวัดปราจีนบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา).
- ณัฐพงษ์ สีหนาจ. (2564). โมเดลสมการโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการนิเทศกับประสิทธิผลของโรงเรียน ประถมศึกษาจังหวัดยโสธร: โมเดลแข่งขันรูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะและระบบพี่เลี้ยงและรูปแบบการนิเทศแบบคลินิก. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น).
- ทิพากร กิ่งมิ่งแสง. (2560). การพัฒนาแนวทางการนิเทศแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- ธนา ฤทธิวรรณ และ ชวลิต ชูกำแพง. (2562). การพัฒนารูปแบบการชี้แนะเพื่อส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับครูระดับมัธยมศึกษา. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น, 16(2), 535-547.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุงใหม่. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุริยสาส์น.
- พวงอ้อย ไชยทองดี. (2564). การพัฒนาแนวทางการนิเทศแบบสอนแนะ (Coaching) สำหรับสถานศึกษา สังกัดเทศบาล ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- มาลินี บุญยรัตพันธุ์. (2559). การนิเทศแบบเชิญชวน. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 12(2), 267-284.
- วัชรมา เล่าเรียนดี. (2553). การนิเทศการสอน สาขาหลักสูตรและการนิเทศ. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจิตรตา วรธาดาสวัสดิ์. (2566). รูปแบบการนิเทศการศึกษาแบบผสมผสานเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา. (การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- วิทวัส นามารุ่ง. (2564). การพัฒนาโปรแกรมการนิเทศภายในแบบสอนแนะสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- สมหวัง พันธะลี. (2562). การพัฒนาระบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนแนะและการเป็นพี่เลี้ยงครูสำหรับศึกษานิเทศก์. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- อวยชัย สุขณะล้ำ. (2559). รูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูตามแนวคิดกระบวนการชี้แนะ (coaching) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. (ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธ์. (2550). การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรบนพื้นฐาน 70:20:10 Learning Model. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

- เอกรัฐ บุญเพ็ญ และ พระมหาไกรวรรณ ชินตติโย. (2566). ทักษะการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.
วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, 21(1), 330-347.
- Mink, O. G., Owen, K. Q., & Mink, B. P. (1993). *Developing high-performance people: The art of coaching*.
Reading, MA: Addison-Wesley.